

KLIMA-, ENERGI- OG
BYGNINGSMINISTERIET

**Skriftlige kommentarer til diskussionsoplægget fra Det
Miljøøkonomiske Råd, februar 2014**

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet har med interesse læst Det Miljøøkonomiske Råds (DMØR) rapport for 2014, som indeholder et kapitel om Danmarks omkostninger ved støtte til vedvarende energi(VE).Kapitlet indeholder en række centrale konklusioner, som Klima-, Energi- og Bygningsministeriet gerne vil kommentere.

Kapitlet er kritisk overfor støtten til VE. Denne kritik er ikke ny. Rådet er generelt kritisk over for den danske klima- og energipolitik, fordi den er mere ambitiøs end i mange andre lande og dermed vurderes at være dyrere.

Årets, og tidligere års, kritik synes at basere sig på tre centrale synspunkter hos DMØR:

1. Klimaproblemet skal løses ved forhandlingsbordet i FN, og det er uhensigtsmæssigt at gå foran i forhold til det, som de knap 200 lande kan blive enige om.
2. Danmark bør efterleve de mål, der kan opnås enighed om i EU, men ikke mere end det.
3. Som følge af den teknologiske udvikling, må det antages, at ikke markedsmodne teknologier bliver billigere i fremtiden. Derfor skal man vente med at investere i dem.

Med andre ord – handling kræver konsensus, og den teknologiske udvikling i forhold til Danmark kommer af sig selv.

Erfaringerne viser imidlertid, at man kan frygte, at konsensus ikke fører til den nødvendige handling. Det er endvidere erfaringen, at nye teknologier ikke modnes, med mindre der investeres i implementering af dem. Ministeriet er derfor ikke overbevist om, at der vil ske den af DMØR forudsatte udvikling af nye teknologier, med mindre der samtidig gennemføres investeringer i dem i væsentlig skala. Det gælder f.eks. investeringer i havvindmølleparker, hvor en betydelig del af den teknologiske udvikling og tilhørende omkostningsreduktion knytter sig til logistik og optimering af selve opstillingen i lige så høj grad som til møllerne som sådan.

Man kan derfor tvivle på, om IPCC's anbefaling om at holde den globale temperaturstigning på under 2 grader ift. førindustrielt niveau kan indfries, hvis alle lande fører en politik, der er konsistent med disse tre synspunkter. I så fald vil der være stor risiko for langt større globale temperaturstigninger.

Både den nuværende og den tidligere regering har fremsat ambitiøse målsætninger om reduktion af udledningen af klimagasser i 2050. Disse mål kan kun nås ved en gennemgående omlægning af energisystemet. Det er den nuværende regerings primære klima- og energimålsætning, at Danmarks energiforsyning skal være baseret på vedvarende energi i 2050 -et mål der er i god overensstemmelse med EU's mål om 80-95 pct. CO2-reduktion i 2050.

Det er ministeriets opfattelse, at begrundelsen for det langsigtede mål om et samfund baseret 100 pct. på vedvarende energibunder dels i klimahensyn, dels

Stormgade 2-6
1470 København K
Tlf. 3392 2800
Fax 3392 2801
kebmin@kebmin.dk
www.kebmin.dk

[Kontor/afdeling]

26. februar 2014

J nr. [XXX]

/

Energistyrelsen

J nr. [XXX]

Ref.HDU/MIS/FGN/JKS/KR
B

i energipolitiske hensyn, herunder hensyn til forsyningsikkerhed. Dertil kommer ønsket om at understøtte grøn vækst. De energimæssige løsninger og erfaringer, som arbejdet med at indfri de danske målsætninger afføder, kan være med til at vise, at omstillingen faktisk kan lade sig gøre, og at 2-graders-målet kan nås. Indfrielse af 2-graders-målet kræver handling nu for at begrænse de akkumulerede emissioner i atmosfæren. Det er ikke nok at nå et bestemt endemål for udledningerne i 2050. Det danske bidrag vil kunne påvirke FN's klimaforhandlinger vedr. de fremtidige rammer og ikke mindst eksporten af den danske energimodel og energiregulering, fx gennem konkrete erfaringer med indpasning af store mængder vindkraft, affald og biomasse i energisystemet, hvor Danmark er blandt de globalt førende lande.

DMØR pegede i 'Økonomi og Miljø' i 2012 på, at klimaproblemet er kilden til det største enkeltstående negative bidrag til den danske ægte opsparing. Beregningerne peger dermed på, at det er i Danmarks klare interesse at arbejde for en ambitiøs global klimapolitik. Der synes altså i DMØR at være enighed om klimaudfordringens vigtighed, men ikke om den mest effektive strategi til at imødegå den.

Selve vejen frem mod det langsigtede mål om et samfund baseret på 100 pct. vedvarende energi er central for at sikre en omkostningseffektiv omstilling. Det kan bl.a. være vigtigt at understøtte markedet ved at have troværdige mellem mål og evt. sektormål, så der ikke udestår en uoverstigelig opgave om 20-30 år. Troværdighed og klarhed om omlægningen hen imod slutmålet mindsker risikoen for lock-in effekter i energisystemet, hvilket de lange levetider for anlægsinvesteringer i energisystemet giver stor risiko for. Klare mål giver også investorsikkerhed og bedre mulighed for koordinering mellem aktørerne og for at høste skalafordele.

Mellemmål og sektormål på vej mod fossil uafhængighed, herunder f.eks. et sigtepunkt om, at den danske el- og varmesektor skal baseres på 100 pct. VE i 2035, må bl.a. ses i dette lys.

Med Energiaftalen i 2012 besluttede et bredt flertal i Folketinget en række initiativer frem til 2020, der baner vejen frem mod at kunne nå det langsigtede mål på en omkostningseffektiv måde. Med et langsigtet mål om en fundamental omstilling af energisektoren og anvendelsen af energi i Danmark - og med de virkninger, det nødvendigvis må have på mellemlang og kortere sigt for at sikre en fleksibel og omkostningseffektiv omstilling af energisystemet - kan det næppe overraske, at det vil kunne indebære mere VE i 2020, end det bindende EU-mål om 30 pct. VE i 2020 umiddelbart tilsiger.

DMØR stiller forslag om, at Danmark bør droppe yderligere støtte til VE i elproduktionen, og at havmølleparkerne Horns Rev 3 og Kriegers Flak bør genovervejes eller i det mindste udskydes. Denne anbefaling synes at lede til, ifølge DMØR egen analyse, at Danmark ikke efterlever sine 2020-mål i medfør af EU's klima- og energipakke (selvom DMØR lægger til grund, at disse mål skal efterleves). Endvidere synes DMØR's anbefaling om afvikling af støtten til

VE at være med tilbagevirkende kraft, herunder også for projekter hvor projektudviklere mv. har disponeret i tiltro til gældende ordninger.

En aflysning af havvindmølleparkerne vil medføre en opbremsning og reduktion af VE-udbygningen. Det vil øge udfordringerne og omkostningerne med at sikre omstillingen til en fossilfri energisektor, idet VE udbygningenseneremå accelereres, hvis de langsigtede mål skal indfris. De to havmølleparker indgår i energiaftalen og udbudsprocessen er fremskreden. Det vil alvorligt svække tilliden til dansk energipolitik blandt investorer, hvis der rejses usikkerhed om deres realisering. I så fald vil investorerne kunne tage sig betalt i form af en øget risikopræmie.

En opbremsning efterfulgt af senere acceleration af udbygningen med VE vil svække VE industriens rammevilkår og risikere at øge priserne på sigt ifht., hvad de ellers ville have været. Det synes derfor mere relevant at analysere de langsigtede effekter af ændringer i implementeringshastigheden, og de gevinster, der kan være derved på kort sigt, op imod effekterne af stabile rammer og en mere gradvis omstilling. Endvidere synes hensynet til minimering af de langsigtede omstillingsomkostninger at tilsige, at der er brug for erfaringer med konkrete investeringer for at fremme en teknologisk udvikling. Omstillingen kan næppe baseres på håbet om, at den teknologiske udvikling kommer af sig selv.

DMØR's rapport peger på voksende PSO omkostninger frem mod 2020.

PSO-tariffen belaster især de konkurrenceudsatte, el-intensive erhverv. Denne problemstilling indgår som et væsentligt element i den afgifts- og tilskudsanalyse, som er igangsat i medfør af Energiaftalen fra 2012, og hvor forskellige løsningsmodeller analyseres.

Den virkelige udfordring består i at finde den optimale sammensætning af politiske tiltag, virkemidler og styringsmål, så alle målsætningerne - for klima, forsyningssikkerhed og konkurrenceevne opfyldes på effektiv vis – nationale som internationale. Det er en meget omfattende problemstilling, som efter ministeriets opfattelse kræver et langsigtet perspektiv og inddragelse af komplekse samspil mellem implementeringshastighed, tilpasning af rammevilkår, sikkerhed for investorerne og teknologisk udvikling.

Fremadrettet ser Klima-, Energi- og Bygningsministeriet derfor meget gerne, at DMØR bidrager med analyser og redskaber til brug for udviklingen af energi- og klimapolitikken. Der er flere selvstændige mål, og der er en sammenhæng imellem disse mål. Her er der brug for analyser og værktøjer, der kan hjælpe med at vurdere effektive måder at tilrettelægge indsatsen på, så målsætningerne nås på den mest effektive måde. Det er ikke tilstrækkeligt at fokusere på perioden frem til 2020 eller på slutmålet i 2050 men i høj grad på hele vejen derhen. Ligeledes kan der ikke kun fokuseres på klimahensyn i lyset af de erklærede energipolitiske mål, herunder navnlig det overordnede mål om et samfund baseret 100 pct. på vedvarende energi i 2050 og vejen derhen.

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet kan i tillæg hertil oplyse, at der for tiden er et forslag til klimalov i høring, som sigter på at etablere en overordnet strategisk ramme for Danmarks klimapolitik og lægger op til, at der pr. 1. januar 2015 nedsættes et nyt uafhængigt Klimaråd, der skal fremme gennemsigtighed og et fagligt sammenhængende beslutningsgrundlag for Danmarks klimapolitik. Baggrunden er en politisk aftale herom mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti.

Dermed forventer klima-, Energi- og Bygningsministeriet at skabe rammer for solide fremadrettede beslutningsgrundlag i klima- og energipolitikken.